NN 94/2018 (24.10.2018.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-3197/2017, U-I-3949/2017 od 16. listopada 2018.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1838

Ustavni sud Republike Hrvatske u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Andrej Abramović, Ingrid Antičević Marinović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Branko Brkić, Mario Jelušić, Josip Leko, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić, Goran Selanec i Miroslav Šumanović, odlučujući o prijedlozima za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), na sjednici održanoj 16. listopada 2018. donio je

ODLUKU

I. Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom te se ukida Zakon o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (»Narodne novine« broj 46/17. i 73/17.).

II. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji donio je šesti (6.) saziv Hrvatskog sabora na sjednici održanoj 3. prosinca 2010. Proglasio ga je predsjednik Republike Hrvatske odlukom od 6. prosinca 2010. Objavljen je u »Narodnim novinama« broj 137 od 8. prosinca 2010., a stupio na snagu danom objave.

U trenutku donošenja ove odluke na snazi je Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji s izmjenama i dopunama (»Narodne novine« broj 137/10., 76/12., 78/16., 46/17. i 73/17.; u daljnjem tekstu: ZoHRT).

1.1. Zakon o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji donio je deveti (9.) saziv Hrvatskog sabora na sjednici održanoj 4. svibnja 2017. Proglasila ga je predsjednica Republike Hrvatske odlukom od 8. svibnja 2017. Objavljen je u »Narodnim novinama« broj 46 od 12. svibnja 2017., a stupio na snagu 1. siječnja 2018. (u daljnjem tekstu: ZoDZoHRT). ZoDZoHRT ispravljen je Ispravkom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 73 od 26. srpnja 2017.

2. Prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom ZoDZoHRT-a podnijeli su:

– Hrvatska odvjetnička komora iz Zagreba (u daljnjem tekstu: HOK), zastupana po predsjedniku Robertu Travašu (predmet broj: U-I-3197/2017); i

– Hrvatska radiotelevizija iz Zagreba (u daljnjem tekstu: HRT), zastupana po glavnom ravnatelju Kazimiru Bačiću (predmet broj: U-I-3949/2017).

2.1. Predlagatelji smatraju ZoDZoHRT nesuglasnim s člancima 3., 4., 5., 14., 16., 27., 49. stavkom 2., 54., 117., 118., 134., 141.a stavkom 2. i 141.c Ustava, te s člankom 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02. i 1/06.; u daljnjem tekstu: Konvencija).

2.2. Na temelju članka 45. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), predlagatelji su predložili da Ustavni sud privremeno obustavi izvršenje svih mjera ili radnji koje se poduzimaju na temelju ZoDZoHRT-a do donošenja odluke Ustavnog suda o prijedlozima za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom.

2.3. Tijekom postupka zatraženo je i zaprimljeno očitovanje na navode prijedloga od Vlade Republike Hrvatske (klasa: 022-03/17-39/17, ur. broj: 50301-27/12-17-8 od 13. prosinca 2017.) i procjena troškova primjene novog modela naplate mjesečne pristojbe koju je dostavilo Ministarstvo kulture Republike Hrvatske (klasa: 612-12/17-01/0051, ur. broj: 532-07/1-18-12 od 17. siječnja 2018.).

Pribavljen je i prijedlog ZoDZoHRT-a te transkripti rasprave i glasovanja sa sjednice Hrvatskog sabora (klasa: 021-21/17-01/23, ur. broj: 6511-1-17-02 od 6. studenoga 2017.).

II. SADRŽAJ ZoDZoHRT-a

3. ZoDZoHRT glasi:

»Članak 1.

U Zakonu o Hrvatskoj radioteleviziji (‘Narodne novine’, br. 137/10., 76/12. i 78/16.) iza članka 36. dodaje se članak 36.a koji glasi:

‘Članak 36.a

(1) HRT dospjelu neplaćenu mjesečnu pristojbu protiv pojedinog obveznika naplaćuje izdavanjem naloga za plaćanje.

(2) Nalog za plaćanje protiv obveznika sadrži:

– jedinstvenu internu slovno-brojčanu oznaku HRT-a,

– naziv, adresu i OIB HRT-a,

– ime i prezime, odnosno naziv obveznika, njegovu adresu i OIB (osim ako je riječ o stranoj fizičkoj osobi),

– nalog obvezniku da u roku od osam dana HRT-u plati pojedinačne dužne dospjele iznose mjesečne pristojbe, zatezne kamate na te iznose (s početkom njihovog tijeka i visinom stope) i naknadu za izdavanje naloga od 100,00 kn,

– uputu obvezniku o tome da u roku od osam dana od dana primitka može podnijeti prigovor HRT-u protiv naloga za plaćanje kojim će osporiti svoju obvezu i upozorenje o tome da će se u suprotnom na temelju naloga za plaćanje pokrenuti ovrha, te

– pečat HRT-a i potpis odgovorne ili ovlaštene osobe od Glavnog ravnatelja HRT-a.

(3) HRT nalog za plaćanje dostavlja obvezniku po pravilima dostave u ovršnom postupku, zajedno s ispravom iz koje proizlazi osnovanost tražbine. Danom predaje naloga za plaćanje pošti radi dostave obvezniku prekida se zastara tražbine.

(4) Ako obveznik protiv naloga za plaćanje u roku od osam dana podnese prigovor HRT-u kojim osporava svoju obvezu, nalog za plaćanje ne proizvodi pravne učinke, a HRT može protiv obveznika podnijeti tužbu sudu, uz primjerak naloga za plaćanje, dokumentacije na temelju koje je izdan nalog za plaćanje i prigovora obveznika. Ako tužba sudu bude podnesena u roku od 45 dana od dana primitka prigovora, po pitanju zastare tražbine smatrat će se da je tužba podnesena s danom izdavanja naloga za plaćanje.

(5) Uredno dostavljen nalog za plaćanje, protiv kojeg nije podnesen pravodoban prigovor HRT-u, jest ovršna isprava na temelju koje HRT po pravilima ovršnog postupka može pokrenuti ovrhu pred sudom i koja se može podnijeti FINA-i na izravnu naplatu. Po isteku roka od pet godina od dana kada je nalog za plaćanje postao ovršan, nalog za plaćanje se ne može izvršiti.

(6) O zahtjevu za ukidanje potvrde ovršnosti na nalogu za plaćanje odlučuje u izvanparničnom postupku mjesno nadležan sud prema mjestu prebivališta odnosno sjedišta obveznika. Ako sud ukine potvrdu o ovršnosti, ukinut će nalog za plaćanje i uputiti HRT na parnicu u roku od 15 dana. U tom slučaju će se smatrati da zastara nije nastupila.

(7) HRT-ove tražbine mjesečnih pristojbi nisu prenosive, osim u slučaju posebnog odobrenja osnivača.

(8) HRT je u postupcima naplate mjesečne pristojbe samo u slučaju posebnog odobrenja osnivača ovlašten koristiti naplatne usluge zastupanja putem odvjetnika ili naplatne usluge zastupanja od strane drugih pravnih ili fizičkih osoba, osim u slučaju vođenja postupka pred sudom, kada HRT može koristiti takve naplatne usluge i bez suglasnosti osnivača.

(9) Tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima koji vode zbirke osobnih podataka i druge registre te leasing-društva dužni su bez naknade davati informacije HRT-u u svrhu naplate mjesečne pristojbe.

(10) HRT je oslobođen sudskih i upravnih pristojbi u postupcima naplate mjesečne pristojbe.’.

Članak 2.

(1) HRT je dužan uskladiti svoj rad, poslovanje, opće akte i računalne programe obrade podataka o obveznicima i mjesečnim pristojbama s odredbama ovoga Zakona.

(2) Tražbine mjesečnih pristojbi koje dospijevaju do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, naplaćivat će se po odredbama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (‘Narodne novine’, br. 137/10., 76/12. i 78/16.).

Članak 3.

Ovaj Zakon objavit će se u ‘Narodnim novinama’, a stupa na snagu 1. siječnja 2018.«

3.1. ZoDZoHRT ispravljen je Ispravkom koji glasi:

»Nakon izvršene usporedbe s izvornim tekstom utvrđena je pogreška u Zakonu o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji koji je objavljen u ‘Narodnim novinama’ broj 46 od 12. svibnja 2017. te se daje

ISPRAVAK
ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O HRVATSKOJ RADIOTELEVIZIJI

U članku 1., dodanom članku 36.a, stavku 5. prva rečenica treba glasiti:

‘Uredno dostavljen nalog za plaćanje, protiv kojeg nije podnesen pravodoban prigovor HRT-u, jest ovršna isprava na temelju koje HRT po pravilima ovršnog postupka može pokrenuti ovrhu pred sudom i koja se može podnijeti FINA-i na izravnu naplatu ako HRT na taj nalog za plaćanje stavi potvrdu ovršnosti.’.«

III. POSTUPAK DONOŠENJA ZoDZoHRT-a

4. Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista (u daljnjem tekstu: predlagatelj zakona) dostavio je predsjedniku Hrvatskog sabora Prijedlog zakona o dopunama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji, prvo čitanje, podneskom od 14. listopada 2016. (P.Z. br. 10). O tom prijedlogu raspravio je Odbor za zakonodavstvo na 2. sjednici održanoj 18. listopada 2016. koji je većinom glasova podržao donošenje predloženog zakona. Raspravu je proveo i Odbor za informiranje, informatizaciju i medije na 1. sjednici održanoj 18. listopada 2016. koji je prihvatio prijedlog zakona.

O tom prijedlogu provedena je i rasprava na 1. sjednici Hrvatskog sabora održanoj 18. listopada 2016. Nakon toga, 19. listopada 2016. donesen je zaključak (većinom od 81 zastupnika koji su bili »za« i 49 »suzdržanih«) da se prihvaća prijedlog zakona te da se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja dostavljaju predlagatelju zakona kako bi ih razmotrio pri utvrđivanju teksta konačnog prijedloga zakona.

5. Predlagatelj zakona, podneskom od 15. veljače 2017., dostavio je predsjedniku Hrvatskog sabora Konačni prijedlog zakona o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji, drugo čitanje (u daljnjem tekstu: Konačni prijedlog zakona).

Konačni prijedlog zakona raspravljen je na 23. sjednici Odbora za zakonodavstvo održanoj 2. svibnja 2017. te je jednoglasno podržan uz primjedbe na njegove članke 2. i 3.

Vlada je 27. travnja 2017. dostavila mišljenje (klasa: 022-03/17-12/06, ur. broj: 50301-25/12-17-8) s 3 amandmana na Konačni prijedlog (u daljnjem tekstu: amandmani Vlade) u kojem se ne protivi donošenju predloženog zakona, »s tim da se upućuje na moguće probleme u provedbi predloženog Zakona te se slijedom toga predlažu odgovarajuće izmjene i dopune predloženog teksta.«

Rasprava o Konačnom prijedlogu zakona provedena je na 3. sjednici Hrvatskog sabora održanoj 2. svibnja 2017. U nastavku sjednice koja je održana 4. svibnja 2017. predstavnik predlagatelja zakona prihvatio je amandmane Vlade koji su postali sastavni dio Konačnog prijedloga.

IV. PRIGOVORI PREDLAGATELJA

6. HOK u svom prijedlogu iznosi više prigovora o nesuglasnosti ZoDZoHRT-a s Ustavom, uz prijedlog da se cijeli zakon ukine zbog svoje unutarnje povezanosti.

HOK, prije svega, smatra da je ZoDZoHRT nesuglasan s člankom 3. Ustava odnosno vladavinom prava i načelom ustavnosti »koje podrazumijeva donošenje zakona sukladno diobi vlasti, poštivanju formalne procedure i usklađenosti zakona i drugih propisa s odredbama Ustava« osporavajući legitimnost cilja zbog kojeg je donesen. S tim u vezi navodi:

»Pobijanim Zakonom došlo je do povrede vrednote vladavine prava stoga što se Pobijani Zakon ne povezuje i ne prožima sa već postojećim ovršnim zakonodavstvom u stupnjevito izvedenu, razumljivu i uređenu cjelinu.

Pobijani Zakon ne osigurava niti dosljednu i jednaku primjenu istih pravnih principa na sve koji bi pred zakonom trebali biti jednaki.

Osim toga, Pobijani Zakon nije niti pravedan niti pravičan niti rezultat poštivanja formalne procedure koja polazi od legitimnih ciljeva i potreba.«

6.1. O navodima predlagatelja zakona da »postoji potreba da sva državna i javna tijela trebaju dati doprinos olakšavanju teške gospodarske situacije (uključujući i HRT)« i da postoji »određeno socijalno neosjetljivo poslovanje HRT« koje se sastoji u tome da je HRT provodio naplatu tražbina kroz institute ovrhe na temelju vjerodostojne isprave, uređene Ovršnim zakonom (»Narodne novine« broj 112/12., 25/13., 93/14., 55/16. i 73/17.), HOK navodi:

»Pobijani Zakon ne uređuje mehanizme kojima bi sva državna i javna tijela uključujući i HRT dali doprinos olakšavanju teške gospodarske situacije.

Pobijani Zakon, osim toga, ne predstavlja dio nikakve sustavne cjelovite ili barem značajnije pravosudne ili sudbene reforme, niti reforme procedura postupanja državne sudbene vlasti niti ovlasti koja imaju javna tijela ili javne ustanove.

Isto iz sadržaja Pobijanog Zakona ne proizlazi.

Ne radi se ovdje niti o reformi ovlasti vjerovnika u ovršnim postupcima naplate njihovih dospjelih civilnih potraživanja prema dužnicima a koji postupci su do sada bili u nadležnosti sudbene vlasti (te djelomično u nespornom dijelu postupka povjereni javnobilježničkoj službi).

Osim toga predlagatelju nije poznato niti se isto navodi u obrazloženju zakona da bi usporedivom zakonskom uređenju bile istovremeno podvrgnute neke druge javne ustanove ili javna i državna tijela.

Stoga se u konkretnom slučaju radi jedino o tome da se jedna javna ustanova dovodi u pravno specifičan položaj u odnosu na do sada ustrojen sustav sudbene vlasti (koja se ostvaruje i kroz povjeravanje dijela poslova javnobilježničkoj službi) na način da joj se daje posebno ovlaštenje za namirivanje njenih civilnih tražbina za razliku od ostalih vjerovnika koji takva ovlaštenja nemaju.

Stoga ovdje nema riječi o tome da se ovim zakonom doista provodi nekakva reforma koja bi mogla imati za cilj te mogla olakšati gospodarsku situaciju.

Osim toga obrazloženje prijedloga zakona ne sadrži nikakvu statističku analizu te podlogu koja bi bila temelj i opravdavala ovakvo partikularno uređenje te objašnjavala kako se davanjem ovakvih specifičnih ovlasti jednom subjektu može olakšati gospodarska situacija.

Kako nedostaje adekvatna financijsko-statistička podloga donošenju Pobijanog Zakona, ni iz čega ne proizlazi da će primjenom ovog zakona zaista doći do olakšanja teške gospodarske situacije, niti je uopće jasno što se pod istom sintagmom u kontekstu obrazloženja ovog zakona misli, kako se ista kvantificira, što se smatra olakšanjem, poboljšanjem i sl.

Stoga ova teza, uvodno proklamirana u obrazloženju prijedloga Zakona, ne predstavlja argumentiranu i provjerljivu osnovu osporenome Zakonu, već ostaje jedino na razini paušalne populističke parole.«

6.1.1. U odnosu na »socijalnu osjetljivost« dosadašnjeg postupanja HRT-a navodi se:

»Prvo, HRT je, na primjer, u srpnju 2015. godine pokrenuo inicijativu upućivanjem dopisa Ministarstvu socijalne politike i mladih Republike Hrvatske kojim se predlaže da se prošire mjera iz Sporazuma o mjerama za ublažavanje financijskih teškoća određenog dijela građana koji su ovršenici u postupcima prisilne naplate tražbina male vrijednosti na novčanim sredstvima na način da se uvedu dodatni kriteriji po kojima bi Sporazumom bile obuhvaćene i određene kategorije obveznika plaćanja pristojbe.

(...)

Navedena inicijativa rezultirala je Odlukom Vlade RH od 30.07.2015. o dodatnim mjerama za ublažavanje financijskih teškoća dužnika koji su ovršenici u postupcima prisilne naplate koje je pokrenula Hrvatska radiotelevizija.

(...)

Nakon toga je HRT dana 27.08.2015. donio odluku o otpisu duga te slijedom ove inicijative otpustio ukupno cca kn 78.600.000,00 potraživanja.

(...)

Time je i HRT pristupio od strane Vlade RH koordiniranoj akciji te angažiranju vjerovnika iz javnog sektora ... kao i vjerovnika iz telekomunikacijskog ... i bankarskog sektora ...

S druge strane tom prilikom su bile identificirane određene socijalno ugrožene skupina dužnika na koje se mjera trebala primjeniti (korisnici socijalne pomoći, te osobe koje podliježu određenom imovinskom cenzusu).

Iz navedenog proizlazi da se u tom slučaju radilo o sistemskom pristupu i akciji koja je obuhvatila veliki broj poduzetnika a mjerama se pokušalo kod konkretnih socijalnih skupina postići određene povoljne gospodarske efekte radi ublažavanja teške socijalne situacije.

(...)

Drugo, HRT osim toga već duži niz godina svojim poslovnim Odlukama identificira određene kategorije dužnika koji se u cijelosti ili djelomično oslobađaju plaćanja HRT pristojbe.

Tako su u visini 50% HRT pristojbe oslobođene:

– osobe oboljele od mišićne distrofije i srodnih neuromišićnih oboljenja,

– osobe koje su preboljele cerebralnu ili dječju paralizu s oštećenjem organa za kretanje preko 80%, korisnici doplataka za pomoć,

– osobe s invaliditetom s dijagnozom oboljenja: paraplegija, tetraplegija, sc. multiplex, amputacija donjih ekstremiteta s oštećenjem organa za kretanje preko 80%,

– gluhe osobe (100% oštećenje sluha),

– umirovljenici koji primaju mirovinu iz Državnog proračuna RH u visini do kn 1.500,00 koji su na dan 12.10.2015. evidentirani kao obveznici u evidenciji obveznika plaćanja mjesečne pristojbe u RH. Nadalje, od plaćanja pristojbe oslobođeni u cijelosti:

– 100% slijepe osobe

– osobe s invaliditetom I. i II. grupe (100% invaliditeta) koje primaju invalidske naknade kao ratni ili mirnodopski vojni invalidi ili invalidi policije

– bolesnici koji se liječe dijalizom bubrega

– određene gluhoslijepe osobe.

(...)

Treće, predškolske ustanove, osnovne i srednje škole oslobođene su plaćanja pristojbe za prijamnike koji im služe za obavljanje djelatnosti.«

6.1.2. Tvrdnja da je postupanje HRT-a socijalno neosjetljivo jer »provodi naplatu pristojbe kroz institut ovrhe na temelju vjerodostojne isprave, uređen Ovršnim zakonom« za HOK nije vjerodostojna te ističe:

»Sukladno ovršnom sustavu ustrojenom temeljem ovršne regulative (Ovršni zakon te Zakon o provedbi ovrhe na novčanoj tražbini) najefikasniji način naplate civilnih tražbina jest upravo na način koji se u obrazloženju zakona predbacuje HRT-u.

Slijedom navedenog, predlagatelj *de facto* u obrazloženju navodi da to što HRT ispunjava sve svoje zakonske obveze u financijskom poslovanju a za što odgovara Hrvatskom Saboru, predstavlja socijalno neosjetljivo postupanje.

Alternativno, nepostupanje na opisani način predstavljalo bi kršenje zakona te također socijalno neosjetljivo postupanje jer bi se radilo o propustu zakonske obveze da se naplati tražbina kojom se sukladno Zakonu o HRT-u financira javna usluga od općeg gospodarskog značaja ... a time i usluga od velike socijalne važnosti.

(...)

Pobijanim Zakonom postiže se se upravo suprotan efekt proklamiranom navodnom poticanju HRT-a na socijalno osjetljivo postupanje. Naime, ukoliko je zakonodavac smatrao daje HRT socijalno neosjetljiv trebao je regulirati dodatne kategorije dužnika koji trebaju imati povoljniji status u pogledu iznosa pristojbe ili koje bi trebalo u cijelosti osloboditi plaćanja pristojbe.

Nadalje, niti u obrazloženju Pobijanog Zakona niti u samom Pobijanom Zakonu se ne identificiraju određene konkretne socijalne kategorije i grupe obveznika plaćanja pristojbe na koje bi zakon bio usmjeren već zakon djeluje na strani dužnika isključivo prema osobama koje ne plaćaju pristojbu, neovisno o tome kakav je njihov socijalni status te iz kojih razloga se ta pristojba ne plaća.

Ovakvim rješenjem, s druge strane, zakonodavac pogoduje svim dužnicima/ovršenicima neplatišama pa tako i svima onima koji ne plaćaju pretplatu iz raznih 1397967985nesocijalnih' razloga.«

6.2. HOK također smatra da nije osnovan niti razlog za donošenje ZoDZoHRT-a koji se sastoji od tvrdnje da su obveznici plaćanja mjesečne pristojbe opterećeni plaćanjem odvjetničkih usluga HRT-u i naknada javnim bilježnicima, a da se to moglo izbjeći »zbog unificiranog masovnog postupanja i postojanja tome prilagođenih računalnih programa« jer za

takvu ocjenu nisu dani nikakvi statistički podaci ili relevantni izvori koji bi mogli potkrijepiti podatak da nije postojala potreba angažiranja odvjetnika. Posebno ističe:

»S druge strane i u pogledu angažiranja odvjetnika od strane HRT-a s obzirom na mehanizme kontrole kojima Zakon o HRT-u podvrgava ravnatelja HRT-a nadzoru Nadzornog odbora a njega nadzoru Hrvatskog sabora, za slučaj da je navedena tvrdnja točna konzekvenca bi bila da bi navedena tijela morala zbog dosadašnje prakse biti sankcionirana jer proizlazi da zlorabe svoje ovlasti angažirajući nepotrebno odvjetničke urede za rad.

Predlagatelju nije poznato da je navedeno bio slučaj.

Upravo suprotno, rad odvjetničkih ureda se analizirao i vrednovao kako od strane ravnatelja tako i od strane Nadzornog odbora potičući što više međusobnu kompetitivnost angažiranih odvjetničkih ureda ne bi li se postigli što bolji rezultati rada istih a time i pozitivan efekt za HRT.

Osim toga kao što je rečeno odvjetnički uredi zastupaju HRT u postupcima naplate pristojbe od 2003. godine pa nadalje. U tome razdoblju HRT je bio zastupan od većeg broja ravnatelja raznih političkih, socijalnih i društvenih svjetonazora te je svaki od njih imao mogućnost otkazati suradnju s odvjetnicima i povjeriti vođenje ovih poslova internim službama da je isto smatrao poslovno opravdanim. ...

Ovdje treba istaknuti i činjenicu da je prema javno dostupnim izvješćima HRT-a pristojba pretežiti dio prihoda HRT-a (više od 87% ukupnih prihoda) te da je poslovanje HRT u cijelosti time ovisno o urednoj naplati pristojbe.

(...)

Prema određenim javno dostupnim podacima rad odvjetničkih ureda godišnje HRT-u povećava naplatu pristojbe za cca 40 milijuna kuna godišnje.

(...)

Nadalje, u samom prijedlogu Pobijanog Zakona, ne postoje niti bilo kakvi podaci o tome koji su to poslovni i ljudski kapaciteti HRT-a koje isti sada ne koristi a kojima bi mogao obavljati navedeni posao. Ukoliko bi navedena teza bila točna proizlazilo bi da HRT ima redovno zaposlen velik broj osoba koje očito ne obavljaju nikakve poslove kao i da raspolaže određenom opremom i računalnim programima koji su nabavljeni a da se pri tome ne koriste.

Iz navedenog proizlazi da se i u ovom dijelu radi o paušalnom 'pro forma' obrazloženju prijedloga zakona sa svrhom da se napiše nešto što izgleda populistički i politički angažirano a ne o konkretnoj podlozi koja bi treba predstavljati stvarni temelj, potrebu i rezon za donošenje ovog zakona.«

6.3. HOK navodi da će učinci primjene ZoDZoHRT-a dovesti do pravne nesigurnosti kao odraza neodređenosti pravnih normi, te dodaje:

»Do donošenja Pobijanog Zakona postupak donošenja rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave bio je isključivo povjeren javnim bilježnicima kao povjerenicima suda na temelju Ovršnog zakona. Javni bilježnici između ostaloga obavljaju tako dio sudbenih poslova u onom dijelu postupka u kojeme ne postoji spor između stranaka u konkretnom slučaju ovrhovoditelja i ovršenika.

Reforma ustroja sudbene vlasti povjeravanjem određenog dijela poslova javnim bilježnicima provedena je s ciljem efikasnijeg i boljeg obavljanja navedenih poslova a uz poštivanje uvjeta da se takvim povjeravanja ne ugroze sve one značajke koje sudbena vlast mora imati da bi mogla obnašati svoju ustavom predviđenu funkciju.

(...)

Po mišljenju podnositelja prijedloga Pobijanim Zakonom se navedni principi krše jer se HRT sasvim proizvoljno dovodi u jednu specifičnu povlaštenu poziciju javne vlasti koja je potpuno izdvojena u odnosu na do sada ustrojen sustav sudbene vlasti (općinskih i trgovačkih sudova) i javnobilježničke službe u povjerenim joj ovlastima.

S druge strane svi ostali vjerovnici osim HRT-a koji naplaćuju svoja dospjela građanska, trgovačka, radnopravna i sl. potraživanja protiv svojih dužnika dužni su i dalje poštivati procedure određene Ovršnim zakonom te Zakonom o parničnom postupku koji služi kao daljnji supsidijarni pravni izvor za ona pitanja koja nisu propisana Ovršnim zakonom. Takvi vjerovnici mogu u toj proceduri angažirati i odvjetnike radi pružanja pravne pomoći istima što HRT-u sada nije dopušteno.

(...)

Svi ostali vjerovnici koji naplaćuju srodne tražbine civilne naravi prisiljeni su i dalje predujmljivati sve sudske i bilježničke troškove za razliku od HRT koji isto nije obvezan predujmiti a ima i dodatno pravo naplaćivati naknadu od kn 100,00 za izdavanje naloga za plaćanje.

Gledano iz pozicije dužnika HRT-a, pobijani Zakon također uvodi neravnopravnost istih u odnosu na dužnike ostalih vjerovnika te se i gledano iz dužničke perspektive radi o nomotehnički nedorečenoj i nepravednog regulativi.

Prvo, temeljem Pobijanog Zakona jedino njihov vjerovnik (HRT) može sam sebi protiv dužnika sačiniti odluku (nalog za plaćanje) koja ima karakter ovršne isprave.

Drugo, izrada i donošenje takve ovršne isprave – naloga za plaćanje sukladno Pobijanom Zakonu ne mora biti povjerena osobi niti sa minimalnom pravnom edukacijom.

I u tom pogledu su dužnici HRT-a u pravnom smislu građani nižeg reda temeljem Pobijanog Zakona. Nasuprot navedenom zakonskom rješenju po Ovršnom zakonu su za donošenje rješenja o ovrsi odgovorni javni bilježnici koji ista donose. Javni bilježnici su pravno vrhunski educirane osobe te osobe od javnog povjerenja sve sukladno Zakonu o javnom bilježništvu.